

RINDAL SPAREBANK

**Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriften del IX (Pilar 3)
31. desember 2018 – Rindal Sparebank**

En alliansebank i **eika.**

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	Innledning og formål med dokumentet	3
2.	Konsolidering.....	3
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv	3
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav.....	5
3.3	Uvektet kjernekapitalandel	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko.....	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.....	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	9
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler	10
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5.	Egenkapitalposisjoner	10
6.	Renterisiko	11
7.	Styring og kontroll av risiko.....	12
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	12
7.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoer	13
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	17

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2018 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Rindal Sparebank har ingen datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felles kontrollert virksomhet som skal konsolideres sammen med morbanken, jfr. forskriftens § 45-2.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser bankens ansvarlige kapital og beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises beregningsgrunnlag for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	213.827
Gavefond	7.553
Sum egenkapital	221.380
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-18.101
Sum ren kjernekapital	203.279
Fondsobligasjoner	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	203.279
Ansvarlig lånekapital	30.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	30.000
Netto ansvarlig kapital	233.279

Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	265
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	2.592
Foretak	197.392
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantsikkerhet i eiendom	596.512
Forfalte engasjementer	1.050
Høyrisiko-engasjementer	
Obligasjoner med fortrinnsrett	10.420
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	6.396
Andeler i verdipapirfond	
Egenkapitalposisjoner	26.034
Øvrige engasjementer	73.687
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	914.348
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	65.246
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum beregningsgrunnlag	979.594
Kapitaldekning i %	20,75
Kjernekapitaldekning	20,75
Ren kjernekapitaldekning i %	23,81

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 0,61 % i Eika Gruppen AS og på 0,36 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	227.277
Kjernekapital	230.393
Ansvarlig kapital	263.555
Beregningsgrunnlag	1.132.826
Ren kjernekapitaldekning i %	20,06 %
Kjernekapitaldekning i %	20,34 %
Kapitaldekning i %	23,27 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,72 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2018 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 73,470 millioner:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2018 i mill kr
Bevaringsbuffer (2,5 %)	24.490
Motsyklisk buffer (2,0 %)	19.592
Systemrisikobuffer (3 %)	29.388
Kombinert bufferkrav	73.470

Banken har 221,380 millioner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	10,46 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	10,46 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses misligholdt når kunden ikke har betalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndeckt innen 90 dager etter at kreditten ble overtrukket.

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier.

Banken har utarbeidet følgende kriterier som skal legges til grunn når en skal vurdere grunnlag av nedskrivning for verdifall i utlånsporteføljen:

- Det er et objektivt bevis for verdifall for et næringslivsengasjement når:
  - Negativ inntjeningsutvikling i en periode er slik at innskutt egenkapital brukes til inndekning av tap.
  - Underskudd i 2 påfølgende år som enten belastes innskutt egenkapital, eller reduserer opptjent egenkapital med mer enn 75 %.
  - Hendelser knyttet til engasjementet som øker underdekning i sikkerheter vesentlig.
  - Mislighold av lån og rammekreditter uten løpende kommunikasjon med kunden og en omforent plan for å komme à jour.
  - Det tas utlegg i, eller foretas utpanting i, eiendeler som tilhører kunden.

- Det må vurderes om det finnes objektive bevis for verdifall for et næringslivsengasjement
  - Ved vesentlige endringer i kundens organisasjon
  - Tap av nøkkelpersonell
  - Endring i løpende leveringskontrakter og andre markedsbestemte forhold.

- Det er et objektivt bevis for verdifall for et privatengasjement når:
  - Det er mislighold ut over 90 dager uten at det finnes en formell avtale om at tiltak skal gjennomføres for å bringe engasjementet à jour.
  - Kunden dør eller utsettes for hendelser som umiddelbart gir et så stort inntektsbortfall at det er åpenbart at gjelden ikke kan betjenes fullt ut.
  - Det er åpenbart at realisasjonsverdien av stilte sikkerheter er så lav at kunden ikke har betjeningsevne for et ev. restlån etter tvangsrealisasjon.

- Det må vurderes om det er et objektivt bevis for verdifall for et privatengasjement når:
  - Kunden blir syk, arbeidsledig, eller på andre måter kommer ut for hendelser som over tid kan endre kundens betjeningsevne vesentlig.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas ut fra en egen modell for gruppevise nedskrivninger basert på bankens risikoklassifiseringsmodell. Grunnlaget for nedskrivningen er volum i de enkelte risikoklasser for henholdsvis PM og BM. Det gjøres minimum en kvartalsvis gjennomgang basert på endringer i risikoklassene.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement gjøres hovedsakelig med utgangspunkt i kriterier gjengitt i pkt. 4.1. og i henhold til bestemmelsene i "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004".

I 2015 tok banken i bruk et nytt risikoklassifiseringssystem som er felles for alle Eika-bankene. Modellen gir en sannsynlighetsberegning for om kunden kommer til å misligholde sitt engasjement i løpet av de kommende 12 måneder basert på et sett med eksterne og interne data om kunden. Modellen er også utgangspunktet for bankens gruppevise tapsavsetninger. Med bakgrunn i denne modellen vurderes kvaliteten på bankens utlånsportefølje som god.

Etter siste gangs gjennomgang er det foretatt nedskrivning på følgende 4 grupper av engasjement:

- Personkunder
- Primærnæring
- Bygg, anlegg, kraft, vann
- Eiendomsdrift

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Personmarked	1.333.862	124.917	431	1.459.210
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	87.706	7.711	-	95.417
Industriproduksjon	16.069	3.568	112	19.749
Bygg, anlegg, kraft og vann	85.176	18.370	1.146	104.692
Varehandel, hotell/restaurant	7.114	1.843	200	9.157
Transport og kommunikasjon	13.223	2.460	1.608	17.291
Eiendomsdrift	72.800	34.125	1.128	108.053
Øvrige næringer	24.756	15.609	199	40.564
Sentralbank	64.270	-	-	64.270
Kredittinstitusjoner	150.763	-	5.000	155.763
Sum	1.855.739	208.603	9.824	2.074.166
Møre og Romsdal	610.200	70.127	2.573	682.900
Trøndelag	790.363	98.735	2.102	891.200
Resten av Norge	451.530	39.605	5.149	496.284
Utlandet	3.646	136	-	3.782
Gjennomsnitt²	1.873.050	183.098	14.103	2.070.251

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	239.612	11.857	54.594	461.627	1.088.049		1.855.739
Ubenyttede rammer			154.439		54.164		208.603
Garantier				9.824	-		9.824
Sum	239.612	11.857	209.033	471.451	1.142.213	-	2.074.166

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Personmarked	1.182		135	10		
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske						
Industriproduksjon						
Bygg, anlegg, kraft og vann		12.286	2.000	1.000		
Varehandel, hotell/restaurant						
Transport og kommunikasjon						
Eiendomsdrift						
Øvrige næringer						
Sum	1.182	12.286	2.135	1.010	-	-
Møre og Romsdal		12.286	2.000	1.000		
Sør-Trendelag						
Resten av Norge	1.182		135	10		
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)

	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	1.125	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning		
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.010	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden		
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	2.135	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)

	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	8.600	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	8.600	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)

	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	1.010	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger		
Periodens renter på tapsutsatte lån	-47	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-67	
Periodens tapkostnader	896	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. Rindal Sparebank har per rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)						
Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp for sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	64.274	64.274	ingen		0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	106	106	ingen		0 %	0 %
Offentlige foretak			ingen		0 %	0 %
Multilaterale utviklingsbanker			ingen		0 %	0 %
Internasjonale organisasjoner			ingen		0 %	0 %
Institusjoner	8.446	8.446	ingen		0 %	0 %
Foretak	267.227	267.227	ingen		0 %	0 %
Massemarkedsengasjementer			ingen		0 %	0 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.467.225	1.467.225	ingen		89 %	0 %
Forfalte engasjementer	1.183	1.183	ingen		0 %	0 %
Høyrisiko-engasjementer			ingen		0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	104.205	104.205	ingen		0 %	0 %
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	31.978	31.978	ingen		0 %	0 %
Andeler i verdipapirfond			ingen		0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	24.084	24.084	18.098	ingen	0 %	0 %
Øvrige engasjementer	123.264	123.264	ingen		0 %	0 %
Sum	2.091.992	2.091.992	18.098	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Ved antatt behov for nedskrivning, og i den årlige engasjementsgjennomgangen brukes realisasjonsverdier i henhold til intern verdivurderingsmatrise. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer og ved endringer i engasjementet. Verdien settes enten ut fra kjent markedsverdi satt ved konkret omsetning, gjennom takst, eller ved bruk av Eiendomsverdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2018 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet (evt. så rapporteres også delen av tabellen som viser eiendeler som er benyttet som sikkerhet pr. 31.12.2018).

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	115.056	104.075	116.007	104.908
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	104.075	104.075	104.908	104.908
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning				
herav: utstedt av finansielle foretak	10.981		11.099	
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				
Sum	115.056	104.075	116.007	104.908

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2018.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			
Andre mottatte sikkerheter			2.692.402
Sum			2.692.402

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Rindal Sparebank har ingen derivatkontrakter pr. 31.12.2018, og har derav heller ingen engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Rindal Sparebanks beholdning av aksjer, andeler og egenkapitalbevis defineres enten som kortsiktige plasseringer, eller til varig eie. I Pilar 3 omtales beholdningene henholdsvis som værende til gevinstformål og strategisk formål. Regnskapsprinsippene for området er ikke endret i løpet av året.

Kortsiktige plasseringer bokføres i regnskapet til markedskurs, mens verdipapirer anskaffet til varig eie bokføres til anskaffelseskost. Verdipapirer anskaffet til varig eie nedskrives likevel dersom markedsverdi er vesentlig lavere enn bokført verdi, og nedgangen skyldes forhold som ikke er av forbigående art.

Matrisen nedenfor viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i henholdsvis kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)						
Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	3.329	3.329	-	-80		
– andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	32.550	32.550	772	-		

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Rindal Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fast forrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes og banken vil derfor alltid ha en viss renterisiko også på lån med flytende rente.

Fastrentelån har en betydelig høyere durasjon og renterisiko. Banken kan benytte renteswapper for å styre renterisikoen på fastrenteutlån. Pr. dato har banken ingen fastrentelån gitt til kunder.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består kun av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Hver måned innhentes verddivurderinger og beregning av renterisiko knyttet til disse papirene. Beregningen gjøres av en av våre meglerforbindelser på området.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 2 måneder ved rentenedgang. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er normalt høyere. Banken har i perioder tilbydd fastrenteinnskudd med rentebindingsperiode på 3 måneder, og i noen få tilfeller opp til 12 måneder. Pr. dato har banken ingen fastrenteinnskudd gitt til kunder.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer.

I perioder hvor banken har rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Styret har vedtatt retningslinjer og rammer for eksponering i obligasjons- og verdipapirmarkedet, og dagens portefølje er innenfor de rammer som styret har satt i følgende policyer:

- Markedspolicy

Renterisiko	
	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-1.893
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	-138
Øvrige rentebærende eiendeler	-
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	2.068
Verdipapirgjeld	378
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-
Sum renterisiko	415

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens totalkapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål og i risikopolicyen som styret har vedtatt står det: I Rindal Sparebank aksepteres en lav til moderat risiko totalt for bankens virksomhet.

Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Bankens har også i dette tilfellet valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoen gjøres ved hjelp av ulike metoder. Bankens stresstester effekten på kapitaldekningen ved et alvorlig økonomisk tilbakeslag eller nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en reversert stresstest. I en reversert stresstest bestemmer banken først hvilken

kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har bestemt. Hensikten med en slik reversed stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under et kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Eiendomsrisiko
- Operasjonell risiko
- Likviditet og omdømmerisiko
- Strategisk og forretningsmessig risiko
- Forsikring og pensjonsrisiko
- Risiko for uforsvarlig gjeldsoppbygging
- Systemrisiko

7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

Generelt

Dagens og framtidig hovedutfordring er å skaffe seg økt forretningsvolum gjennom vekst i antall kunder. Med begrenset marked i Rindal kommune må denne veksten komme utenfor egen kommune i et konkurransemessig tøft marked.

Rindal Sparebank har for året 2018 hatt noe lavere vekst enn forutsatt, spesielt på utlån og dermed forretningskapital. Banken hadde en bedre vekst og etterspørsel etter lån i andre halvår 2018 og vi antar denne trenden fortsetter inn i 2019. Vi har kapasitet til å betjene et vesentlig større antall personkunder, og det kommer til å bli arbeidet målbevisst for å øke antall kunder de kommende år.

Vi ønsker å prioritere våre kjerneaktiviteter innenfor innskudds- og utlånsvirksomhet, samt betalingstjenester, forsikringstjenester og pensjonssparing, og som et ledd i denne satstingen etablerte banken i 2016 et avdelingskontor / salgskontor lokalisert på Grilstad Marina i Trondheim. Oppstarten av kontoret har så langt vært i tråd med forventningene.

Rindal Sparebank har som strategi å finansiere næringsvirksomhet kun i egen kommune. Det har generelt vært få nyetableringer innenfor næringslivet i Rindal de siste årene, og for å opprettholde og øke andelen utlån til næring har banken de siste årene åpnet for å finansiere næring utenfor egen kommune via ameta-lån. Banken har på den bakgrunn deltatt i flere lånesyndikater sammen med andre Eika-banker i Trondheimsområdet. Lokalt har det vært flere bruksutbygginger og god aktivitet innenfor landbruket, og banken har med dette opprettholdt andelen utlån innenfor næring i tillegg til tidligere

nevnte vekst på boliglån. Risikoen for tap vurderes generelt til å være uendret siste år, men man har likevel valgt å øke nedskrivningene noe i 2018.

Risikostyring

Rindal Sparebank benytter en vurderings- og rapporteringsmodell for virksomhetsstyringen som er utviklet i og av samarbeidsselskapet Eika ViS AS. Dette er en modell som brukes av alle aksjonærbankene, og som tar utgangspunkt i CEBS GL 03 ("Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pilar 2"). De 21 prinsippene for styring og kontroll som inngår i modellen, er de samme som Finanstilsynets "modul for vurdering av overordnet styring og kontroll" baserer seg på.

Krisen i finansmarkedene i 2008, og de siste års utvikling i internasjonal økonomi, vil som en helt naturlig konsekvens føre til økt fokus på risikostyring og kontroll. Rindal Sparebank har i all vesentlighet implementert de policyene og styringsdokumentene som inngår i ViS-modellen, og styret vil gjennom nye prosesser løpende ajourføre og justere disse dokumentene som følge av nye forutsetninger for vurderingene. Virksomhetsstyringsmodellen er grunnlagsdokumentet for både bankens ICAAP-vurdering, og den interne kontrollen.

Styret får rapporter om utviklingen både på utlåns- og verdipapiriområdet månedlig.

Risikostyringsfunksjonen inngår i bankens internkontrollsystem. Den enkelte ansvarlige på hvert aktivitetsområde rapporterer til banksjef to ganger pr. år. Styret får seg forelagt en halvårsrapport og en årsrapport, og styret mener at totalrisikoen i Rindal Sparebank er lav til moderat innenfor de risikoområdene som omtales nedenfor. Ekstern revisor avgir en uavhengig bekreftelse av internkontrollen som en del av årsrapporten.

Definisjoner og kommentarer til finansielle risikoer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap i forbindelse med kredittgivningen på grunn av at kunden ikke oppfylder sine betalingsforpliktelser overfor banken på grunn av manglende betalingsevne eller betalingsvilje, eller at de sikkerhetene som er stilt for kreditten ikke dekker bankens engasjement fullt ut.

Styret i Rindal Sparebank vurderer kvaliteten på bankens utlånsportefølje til å være god. Kjøp av obligasjoner blir i den sammenheng vurdert som lån til utsteder, og obligasjonsporteføljen vurderes til å ha lav kredittrisiko.

Banken foretar en årlig engasjementsgjennomgang basert på et utvalg av kriterier for hvilke engasjementer som skal gjennomgås, og det blir gjort en realisasjonsvurdering av alle pantesikkerheter i forhold til engasjementets pålydende. Alle kredittengasjementer blir i tillegg risikoklassifisert basert på en modell som beregner sannsynligheten for at engasjementet blir misligholdt i løpet av de neste 12 måneder. Engasjementsgjennomgangen og risikoklassifiseringen danner grunnlaget for bankens nedskrivninger, sammen med kontinuerlig oppfølging og vurdering gjennom året.

Lånerestansene er fortsatt svært lave og pr. 31.12.2018 var ingen næringslån i restanse. Misligholdsvolumet har vært svært lavt gjennom året og strukturen i utlånsporteføljen samsvarer med bankens kredittpolicy med 18,7 % lån til næringslivsformål inklusive landbruk, noe som er uendret fra samme tid i fjor. Policy målet er maksimalt 25 % utlån til næringsformål. Utlånsveksten var 5,7 % i 2018 inkl. utlånsøkning i EBK.

Banken har hatt svært lite tap på utlån sett over den siste 10-årsperioden. Konstaterte tap utgjør i gjennomsnitt kun 0,02 % av brutto utlån for disse årene. Med totale individuelle og gruppevis nedskrivninger på i alt 10,7 mill, tilsvarende 0,65 % av brutto utlån, er det tatt god høyde for eventuelle framtidige tap.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for at banken skal få tap som følge av rente og kursendringer på bankens verdipapirbeholdning, samt kursendringer på valutabeholdning.

Rindal Sparebank deler inn aksjebeholdningen i kortsiktige plasseringer og anleggsaksjer. Markedsrisiko på aksjer og egenkapitalbevis er knyttet til kortsiktige plasseringer, og denne beholdningen har en markedsverdi pr. 31.12.2018 på kr. 3,3 mill. Beholdningen utgjør kun 0,18 % av bankens forvaltningskapital, og vurderes til å ha en moderat risiko.

Bankens beholdning av anleggsaksjer består stort sett av aksjer i strategiske selskaper.

Banken handler ikke med valuta utover kjøp og salg av reisevaluta til våre kunder. Valutarisikoen er derfor ubetydelig.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser.

Styret og bankens administrative ledelse har fokus på å begrense operasjonell risiko gjennom gode styringssystemer og god kontroll med virksomheten. Kvaliteten på interne prosesser vurderes som svært god med få avvik. Banken har et omfattende internkontrollsystem som brukes i denne oppfølgingen.

Banken og bankens kunder er sårbare ved teknisk svikt i IT-systemene, samtidig som bransjen merker en økende kriminell aktivitet for å få tilgang til våre datasystem.

Banken har tatt i bruk et fellesutviklet virksomhetsstyringsopplegg fra Eika VIS som brukes i det daglige arbeidet og av bankens styre.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Styret i Rindal Sparebank har i sin kredittpolicy fastsatt rammer for konsentrasjonsrisiko blant annet ved å fastsette rammer for antall og totalvolum for såkalt store engasjement som skal rapporteres (over 10 % av netto ansvarlig kapital). Pr. 31.12.2018 har banken ingen slike engasjementer, mens det i policyen er satt en begrensning på 6.

Eiendomsrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper (ofte er eiendomsmassen skilt ut i egne datterselskaper). Eiendomsprisrisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittisiko og konsentrasjonsrisiko.

Rindal Sparebank antas å ha en svært lav eiendomsrisiko, som er relatert til bankens eget forretningsbygg som pr. 31.12.2018 er bokført til kr. 3,2 mill.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiære økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Rindal Sparebanks likviditetssituasjon pr. 31.12.2018 anses som god. Styret har tett oppfølging av bankens funding og finansieringsrisiko gjennom månedlig rapportering av status i forhold til satte nøkkeltallsmål.

Rindal Sparebank har pr. 31.12.2018 en portefølje av obligasjoner og sertifikater på i alt kr. 115 mill. 104 mill. av dette er deponert i Norges Bank, og kan benyttes som sikkerhet for lån, mens overskytende del av beholdningen kan omsettes. Likviditeten i disse papirene vurderes til å være god i dagens marked. Banken har også en trekkrett i oppgjørsbank på 50 mill, mens innskuddsdekningen er på 81,9 % siste årsskifte. I langtidsbudsjettene har en satt et minimumsmål på 80 % i innskuddsdekning.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

Endring i nivået for den forretningsmessige risikoen, vurderes kvartalsvis i styrets kvartalsrapport. Måloppnåelse pr. aktivitetsområde vurderes konkret oftere, gjerne månedlig.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

Interne avvik som kan påføre banken omdømmetap, behandles månedlig i koordineringsforumet for aktivitetsområdene. I tillegg oppsummeres alle avvik i halv- og helårsrapporten for internkontrollen.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Rindal Sparebank har som overordnet strategi å være tilsluttet en allianse. Alliansevalg er derfor vurdert som en del av den totale strategiske risikoen.

Rindal Sparebank har i alle år først og fremst vært en bank med lokal sparebankprofil. I det legger en først og fremst at banken skal være en viktig aktør i utviklingen av rindalssamfunnet gjennom å engasjere seg i tiltak og sikre finansieringsbistand for gode og lønnsomme prosjekter i framtida, både for privatpersoner og bedrifter. Utviklingen lokalt tilsier at banken har for lite grunnlag for å oppnå ønsket vekst. Banken fattet derfor i 2016 et strategisk valg om å etablere et avdelingskontor på Grilstad Marina i Trondheim for å oppnå de mål som bankens styre har satt. Prioritert område for avdelingskontoret er å skaffe vekst innenfor privatmarkedet, fortrinnsvis utlån med pant i bolig. Banken har fra før mange privatkunder i området, og den strategiske risikoen med etableringen vurderes til å være moderat.

Systemrisiko

Rindal Sparebank er en del av Eika-Alliansen, og har en eierandel på 0,6 % i Eika-Gruppen AS. Systemrisiko kan oppstå ved at problemer hos Eika-Gruppen AS, eller andre banker i alliansen smitter over på enkeltbanker. Dette kan gi seg utslag i fallende verdi på verdipapirportefølje, problemer med å få tak i likviditet, og høy pris på funding.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	RINDAL SPAREBANK
	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010805559
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk rett
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital
	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital
	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	NOK 30.000.000
9	Instrumentets nominelle verdi	NOK 30.000.000
9a	Emisjonskurs	100 % av pålydende
9b	Innløsningskurs	100 % av pålydende
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	21.09.2017
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	21.09.2027
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	21.09.2022
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Hvert kvartal ved rentebet.dato
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserate	3mnd. Nibor + 2,30 prosentpoeng
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei
22	Ikke- kumulativ eller kumulativ	Nei
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ikke konvertibel
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Etter banksikringsloven
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Endelig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	All annen senior gjeld
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1		
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	208.442	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjemekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser		84
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	12.938	26 (2)
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	221.380	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-3	34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjemekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-18.098	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (1) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b),
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjemekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-18.101	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	203.279	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

	Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter		
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34
	Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer		
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41 a, 41 b og 41 c
41 a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41 b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41 c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	203.279	Sum rad 29 og rad 44
	Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger		
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30.000	62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	30.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjemekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjemekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	30.000	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	233.279	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjemekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjemekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	979.594	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjemekapitaldekning	20,75 %	92 (2) (a)
62	Kjemekapitaldekning	20,75 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	23,81 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	24.490	
66	herav: motsyklisk buffer	19.592	
67	herav: systemrisikobuffer	29.388	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjemekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	12,75 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		

Kapitaldekning og buffere			
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	20.328	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS		
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
76	Generelle kredittrisikoreserver		62
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)